

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

DOKTORIKONTSERT

HOOVOOG

MAAILMAESIETTEKANNE

Alisson Kruusmaa HELILOOMING

20.04.2022 — 19.00

EMTA suur saal TATARI 13

HOOVOOG (2022)

16 tantsijale ja kahele löökpillimängijale

Alisson Kruusmaa HELILOOMING

Eve Mutso KOREOGRAAFIA

EMTA lavakunsti osakonna 31. lennu üliõpilased Markus Andreas Auling, Karl Birnbaum, Richard Ester, Lauren Grinberg, Hanna Brigita Jaanovits, Laurits Muru, Hele-Riin Palumaa, Herman Pihlak, Kristina Preimann, Kristin Prits, Emili Rohumaa, Alice Siil, Juhan Soon, Astra Irene Susi, Rasmus Vendel, Edgar Vunš

Jaak Prints ja Külli Teetamm KURSUSE JUHENDAJAD

Vambola Krigul LÖÖKPILLID

Heigo Rosin LÖÖKPILLID

SAATEKS

„HOOVOOG“ (2022) 16 tantsijale ja kahele löökpillimängijale on minu doktoriõpingute esimene loometöö. Tegemist on osaga loomingulis-uurimuslikust projektist pealkirjaga „Helilooja töömeetoditest koostöös koreograafiga balleti loomisel“, mille eesmärk on jõuda sügavamale teadmiseni komponisti ja koreograafi loomingulisest protsessist ning jagada isiklikule kogemusele tuginedes teadmisi, mis võiks hõlbustada helilooja ja koreograafi koostööd ning julgustada autoreid rohkem üheskoos looma.

Dokoritöö põhiprobleemina uurin, millised on helilooja töömeetodite erisused ja sarnasused ning potentsiaalsed eelised ja kitsaskohad. Samuti analüüsin, kas ning mil moel avalduvad loomisviiside rakendamisel teoses muusika ning tantsu vahelised seosed. Loometööde komponeerimisel on minu partneriks koreograaf Eve Mutso, kellega töötan doktorantuuri vältel läbi neli erinevat töömeetodit.

„HOOVOOG“ on meie esimene koostöö. 35-minutiline lavateos lähtub loomisviisist, mille kohaselt seab koreograaf liikumise vaikuses ning helilooja kirjutab proovis nähtu või videosalvestise põhjal muusika. Lisaks võib koreograaf anda nõuandeid heliteose üldise õhustiku, karakteri, dramaturgia jm osas. Seega on tegemist justkui eriaegse sõltuva koostööga, milles muusika järgneb koreograafiale.

Kuna Mutso töötab Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia lavakunsti osakonnas liikumise õppejõuna, otsustasime luua silla 31. lennu üliõpilaste ja minu doktoriõpingute vahel. Esmalt lõi Mutso tudengitele vaikus koreograafia, millesse said ka kõik üliõpilased oma ideid põimida. Seejärel edastas koreograaf mulle videosalvestise ning üldise tegevustiku ajalise plaani. Samuti täpsustas Mutso sõltuvalt stseenist laval toimuvat ning tegi mõningaid ettepanekuid loodava muusika osas.

Heliteose üldise instrumentatsiooni leppisime koreograafia kokku enne loomingulise protsessi algust, ent täpsemad valikud löökpillide kasutamisel tegin iseseisvalt töö käigus. Minu varasem kokkupuude löökpillidega on olnud pigem tagasihoidlik, mistõttu tundus just käesolev hetk sobiv minemaks rohkem süvitsi, et avastada enda jaoks uusi võimalusi ja kõlavärve.

Teose valmides salvestasime esmalt interpretidega muusika, et tantsijad saaksid tutvuda heliteosega ning alustada taastusproovidega. Koostöö viimases etapis viisime läbi ühised proovid, mille vältel tegime nii muusikas kui ka koreograafias vajadusel kohandusi, et anda tervikteosele elastsust. Kui töömeetodi kohaselt järgnes muusika liikumisele, siis proovisaalis võis mõneti tajuda, kuidas rollid vahetusid ning koreograafia järgnes pigem muusikale.

Mutso kirjeldas teose saamislugu järgmiselt: „Kõik, mis meie ümber on, mõjutab meid. Üks impulss annab hoogu teisele ja veel kolmandalegi ... Õnnelik on see, kes juhtub olema õigel ajal õiges kohas. Seal, kus hoovused ja voogamised kohtuvad, et neid üheskoos kogeda. Just see ongi õnn, kui on trupp või partner, kellega hoovoogu jagada. Armastus loomise ja loomingu jagamise vastu on midagi suuremat, mis loodetavasti kandub ka publikule üle. Just see tunne, mis jääb meelde ning laseb hetkeks unustada kõik raskused ...”

Alisson Kruusmaa

ALISSON KRUUSMAA

Alisson Kruusmaa on vabakutseline helilooja ja Eesti Heliloojate Liidu liige. Kruusmaa lõpetas 2015. aastal Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia klassikalise heliloomingu bakalaureuseõppe prof Tõnu Kõrvitsa juhendamisel ning 2017. aastal magistrantuuri prof Helena Tulve kompositsiooni-klassis. 2013. aastal täiendas ta end Milano Giuseppe Verdi nimelises konservatooriumis. Alates 2021. aastast õpib Kruusmaa prof Toivo Tulevi, prof Helena Tulve ja prof Toomas Siitani juhendamisel doktoriõppes.

Kruusmaa on kirjutanud orkestri-, ansambli-, koori- ning sooloteoseid. Tema muusikas on enim nähtaval õrnad, haprad ja ruumiküllased kõlamaastikud. Domineerib hõre ning delikaatne orkestratsioon ning avar kõlaruum, mis jätab kuulajale aja ja koha mõttepeegeldusteks.

Helilooja muusika on kõlanud Euroopas, Aasias ja Ameerika Ühendriikides. Tema teoseid on teiste seas esitanud Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, Eesti Filharmoonia Kammerkoor, Pärnu Linnaorkester, Glasperlenspiel Sinfonietta, Orkest de Ereprijs, Phion, Pelargos Quartet, Eclipse Quartet jpt. Samuti on Kruusmaa loomingut ette kantud mitmetel festivalidel, muuhulgas Gaudeamus Muziekweek ja Andriessen Festival Hollandis, rahvusvaheline tšellofestival CelloFest Soomes

ning Mise-En Festival ja Kaleidoscope Chamber Orchestra Festival USAs.

Kruusmaa looming on pälvinud mitmeid tunnustusi, sh Erkki-Sven Tüüri nimeline noore helilooja stipendium (2013) ning parima kompositsiooni auhind festivalil „24th Young Composer’s Meeting“ Hollandis (2018). Tema muusika on kahel korral jõudnud ka Los Angelese kammerorkestri Kaleidoscope kompositsioonikonkursi esile tõstetud teoste sekka (2018 ja 2021). 2021. aastal auhinnati heliloojat märkimisväärselt tiheda loomingulise ja esiettekannete rohke hooaja eest Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemiaga.

EVE MUTSO

Eve Mutso on lõpetanud Tallinna Balletikooli 1999. aastal. Samal aastal liitus ta Rahvusooper Estonia balletitrupiga. Aastatel 2003–2014 oli Mutso Šoti Balleti solist ja 2014–2016 samas esisolist. Alates 2016. aastast on ta vabakutseline tantsija ja koreograaf.

Mutso repertuaaris on arvukalt solistirolele tuntud koreograafide teostes: Frederick Ashton, Bryan Arias, George Balanchine, Marc Brew, Christopher Bruce, Val Caniparoli, Peter Darrell, Jorma Elo, Javier de Frutos, William Forsythe, Christopher Hampson, Diana Loosmore, Kenneth MacMillan, Jans Van Manen, Ashley Page, Krzystof Pastor, Stephen Petronio ja Helen Pickett. 2012. aastal Šoti Balletis valminud Meckleri, Ochoa ning Salemi balleti „Tramm nimega Iha“ peategelane Blanche DuBois loodi just Mutsot silmas pidades. Ta on kriitikute auhinna „Critics Circle National Dance Award“ nominent 2005, 2013 ja 2015.

Koreograafia loomisega on Mutso tegelenud alates 2014. aastast, mil Edinburghis esietendus tema esimene teos „eIEven“. Muutso loomingunimekirjas on koostöid nii filmitegijate, heliloojate kui ka fotograafidega. Tema teosed on ettekandele tulnud Rahvusooperis Estonia Tallinnas, Fringe Festiivalil ning Made in Scotland showcase'il Edinburghis, Unlimited Festivalil Londonis jm. Käesoleval

hetkel loob Mutso kunstniku ja luuletaja Rhona Warwick Patersoniga kolme uudisteost, mille esietendused leiavad aset 2022. aasta kevadel ja suvel.

Mutso on läbi viinud nii töötubasid kui ka treeningtunde Eesti Rahvusballetis, Tallinna Balletikoolis, Eesti Tantsuakadeemias, Šoti Balletis, Šoti Kuninglikus Konservatooriumis, Edinburghi Tantsuakadeemias, LPM Dance Theatre'is, Aerial Edge Circus Schoolis jpm. Ta on külalisõppejõud Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias ning külalissolist Eesti Rahvusballetis. Samuti nõustab Mutso New Voices Theatre'it ning juhendab vabakutselisi tantsutegijaid üle maailma.

Kava koostaja: Alisson Kruusmaa

Plakati foto autor: Eve Mutso

Plakati kujundaja: Reili Evert (Rahvusoper Estonia)

emtasaalid.ee

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks